

Kommunstyrelsen i Alingsås

Samrådsyttrande över detaljplan för NOLHAGA PARK

Alingsås Naturskyddsföreningen har deltagit i samrådsmöte och fått planförslaget förevisat vide en guidad tur inom området. Föreningen vill framföra följande synpunkter avseende förslaget som det presenterats i samrådshandlingarna och på möten:

Föreningen vill framhålla att det är angeläget att som i planen ta ett helhetsgrepp över utvecklingen inom området. Nolhagaområdet med idrottshallar, slottspark, koloniområde djurpark/Barnens lantgård, lekplats samt naturreservaten och övrig natur på bergen och längs Säveån är det viktigaste grönområdet för Alingsås invånare. Området har mycket stora kvaliteter i flera avseenden som måste bevaras men också möjligheter till en försiktig utveckling och förändring vilket också föreslås i detaljplaneförslaget. Men det finns även förslag på förändringar vilka föreningen inte godtar. Närheten till centrala delar av Alingsås och en knepig trafiksituation borde medföra att man på ett helt annat sätt diskuterar trafiken och dess krav på parkeringsplatser och vägar. Detta borde vara en del i den övergripande planeringen för att nå kommunens mål avseende Begränsad klimatpåverkan, och God bebyggd miljö.

Med hänsyn till detta finner föreningen att det är underligt att man då via utomplans bygglov (Sporthallen) fortsätter den icke planlagda exploateringen inom aktivitetsdelen av parken. Turerna med en formell avstyckning och utförsäljning av mark m.m. har varit många och inte alltid så logiska och lätta att förstå. Krav finns ju på en större sporthall, men måste den ligga i Nolhaga? Föreningen var en gång i tiden emot att etableringen av sport- och simhall skulle ske inom Nolhaga då dessa trafikalande aktiviteter inte ansågs förenliga med karaktären på Nolhagaområdet. Den föreslagna ytterligare utbyggnaden kommer att alstra än mer trafik och tillgången på parkeringsplatser kommer i vissa fall att vara begränsad även vid en kraftig ökning av totala antalet platser.

I detaljplanen föreslås vissa avvikelser från FÖP Nolhaga som antogs 1995 och föreningen finner flera av dessa starkt tveksamma. Relaterat till föreliggande samrådshandling har föreningen följande synpunkter:

NATUR.

- Hela bokskogsområdet på den östra delen av Nolhagaberget inrättas som naturreservat och inkluderas all skog även inom delen närmast Mjörngatan.
- Den västra delen kan som i förslaget få karaktär av en nästan öppen ängsmark inom den genomgående dalen, dock bör ingen eller endast sparsam avverkning ske då en utglesning skett genom att träd dött av gnagskador på stammarna. Djuren inom området tas lämpligen bort. Tallarna på bergen liksom de väldiga granarna på nordsidan bevaras intakta så länge de står.
- I skogen längs Säveån bör inte gallring och andra åtgärder ske, och speciellt måste död stående ved sparas och inte ”rensas” bort som hittills skett. Även inom partiet ut mot Säveån bör restriktivitet tillämpas då det primärt inte borde finnas något intresse av åstadkomma en ”båtutställning” längs GC-vägen. På plankartan finns en del träd utritade (inmätta?), men ett flertal stora ekar inom detta parti saknas på kartan. De måste absolut sparas, särskilt den väldiga eken vid bågskyttebanans nordända, även om den hamnar inom Reningsverkets mark.
- Distinktionen natur på mindre områden i anslutning till Kongo bör ändras så att dessa kan inlemmas i reservatet. Det är också viktigt att det tillses att gränsen mot kolonierna på

östsidan respekteras och att det poängteras att trädgårdsavfall inte får dumpas eller vegetation röjas inom reservatet!

- Ådellövskogen på västra bergets sydsida bör i stort bevaras intakt och utvidgningen av stadens förråd och anslutning till kritpisparkeringen utformas därefter. Fri utveckling som föreslås är mycket önskvärd. Området utgör en förbindelselänk mellan bergsskogen och Kongo och den föreslagna gångvägen genom området bör inte komma till stånd.
- Förhoppningsvis behålls parken närmast slottet och ekhagen i befintligt skick som det föreslås. Nyplantering inom ekhagen bör ske restriktivt, och enbart med ek. Axeln från slottet ut mot ån innebär förhoppningsvis inte att träd tas ner för att öka sikten.
- Bron över ån vid Oscarsgatan kommer på grund av topografin att få ett olämpligt utförande och bör utgå då det inte är speciellt mycket längre att ta sig in i parken via cykelleden ner över Lillån och sedan på Nolphagabron. GC-vägen via bron över ån mellan ångbåtsvarvet och motorbåtsklubbens varv bör på nordsidan inlemmas i befintlig GC-väg och inte dras rakt genom askkogen, även om det är ett område som skadats via ledningsdragning.
- Jättegrönan bakom stadens trädgård bör märkas ut och ges en förklarande skylt. Det är många som vet om den men få har sett den.

BEBYGGELSEOMRÅDEN

- Slottet är en klenod inom området och det är mycket beklagligt att det har blivit så "privatiserat" som det är i nuläget. Igenfyllningen av dammen närmast anser vi vara felaktig då nuvarande utformning borde betraktas som en del av kulturarvet. Passage kan ske som det är i nuläget, både på grässlätten alternativt uppför slottstrappan.
- Att låta allén bilda en öst-västlig axel genom området tycker föreningen är en bra tanke, men utformningen av den västra avslutningen bör ske i samklang med den natur som finns inom detta område och inte som ett slags "torg". Framhäv gärna de informationstavlor som beskriver reservaten och ordna gärna någon form av sittplatser där solnedgången över Mjörn kan avnjutas. Basera trädslagssammansättningen i allén på de befintliga träden, främst ask och lönn (undvik Tysk lönn) samt möjligen lind.
- Fiskevillan bör restaureras varsamt i enlighet med förslaget men kan kanske ges ett inre som gör att den kan utnyttjas av föreningslivet.
- Det föreslagna öppnandet av koloniområdet som en del av området via genomgående gator till stadens trädgård är önskvärt, då det blir naturligt att promenera även genom koloniområdet under sommaren och njuta av blomsterprakten som bjuds. Föreningen avstyrker att ett antal kolonilotter överförs till annan verksamhet. Alla alternativ för att ersätta dessa lotter är betydligt sämre, t.ex. är miljön längs järnvägen väsensskild från Nolphaga koloniområde. Att det ordnas enhetliga bestämmelser för kolonierna är bra. Notera också framförd synpunkt om gränsen mot Kongo.
- Översvämningar är en del av karaktären på områden i mynningsområden liknande Sävveåns. Vägar och annat bör endast där så är nödvändigt byggas för att undvika detta. All övrig byggnation bör dock ske på mark som aldrig översvämmas.
- Beträffande aktivitetsanläggningarna har synpunkter framförts inledningsvis. För ishall och tennisanläggningen anges att båda aktiviteterna har långsiktiga planer på ytterligare hallar, men föreningen förutsätter att dessa då kommer att lokaliseras på andra platser, alternativt att ny väg och bro byggs via Oscarsgatan.
- En upprustning och nyordning av Djurparken förefaller mycket angelägen. Om detta kan ske endast genom att nuvarande område med dammar "utryms" kan föreningen inte bedöma. En mer sammanhållen och pedagogisk Barnens djurpark är också angeläget, men detta bör kunna ordnas utan att några kolonilotter "offras". Alternativ bör utredas ytterligare, kanske kan verksamheten ordnas norr om allén och väster om Klämmavägen.

- Bebyggelsebestämmelserna för kommunens anläggningar bör ses över. En högsta bygghöjd på 7.7 m riskerar att skymma berget. Att ett ev. orangerie ges denna höjd förefaller riktigt men inte övriga byggnader.
- Föreningen håller med om att slottets funktion måste förstärkas, men hur gör man det med en byggnad som i dagsläget är ”stängd”? Endast någon enstaka parkeringsplats och någon handikapplats bör finnas vid slottet, det är trots allt endast drygt 100 m till den stora parkeringen.
- Turbinhuset bör bevaras och lämplig verksamhet övervägas för lokalisering till huset.
- Teaterscenens byggrätt är enligt föreningens åsikt alltför stor och dominerande om den blir 120 m², och den borde snarare lokaliseras till Plantaget där det tidigare fanns en scen. Ska något byggas i parken så bör det bli betydligt mindre och enklare samt framförallt placeras nere på gräset så att publiken sitter ovanför upp mot bergssidan. Detta ger sannolikt också mycket mindre bullerstörning för omgivningen.
- Föreningen tycker inte att den föreslagna flytten av lekplatsen bör ske. Området i förslaget är mindre än nuvarande och om dammanvändningen ändras blir dessa i det nya läget ett riskmoment. En ev. flytt kommer dessutom att ånyo innebära att ett antal stora och gamla träd fälls. Det är också klart att omläggningen av en cykelväg till nedanför scenen innebär att vinterns pulkalek kommer att korsa denna väg vilket naturligtvis är olämpligt ur säkerhetssynpunkt.

GATOR OCH TRAFIK

- Förändringarna av vägarna för att minska ned trafik och hastighet i allén och vägen till reningsverket tycker föreningen är en bra åtgärd, liksom markeringarna genom att beläggningen ändras vid en korsande gång- eller cykelväg.
- Som tidigare påpekats så anser föreningen att den östra GC-bron inte bör komma till stånd. Det är dessutom tveksamt om syftet med omläggningen av Klämmavägen uppnår sitt avsedda syfte. Åtgärder bör kanske istället vidtas för att få en långsammare cykeltrafik nedför Klämmavägen.
- Att det ordnas så att bussar kan parkera och vända på ett trafiksäkert sätt på båda områdets parkeringar är mycket bra.
- Den föreslagna ombyggnationen till en plats vid ingången till Sim- och Idrottshallen ser föreningen som en fördel. Genom en annorlunda beläggning m.m. kan här biltrafiken göras uppmärksam på att den sker på övrigas villkor.
- Att dimensionera parkering för extrem toppbelastning som sker sällan tycker föreningen är helt fel. Antalet platser på den stora parkeringen norr Nohagaskolan kan utökas inom de befintliga ytorna utan att ytterligare träd i kanten av berget avverkas. Det verkar dessutom något konstigt att hugga ner befintliga björkar för att sedan enligt planen plantera nya träd längst ut mot Sidenvägen. Genom att kraftigare begränsa antalet platser kan man också hitta en lösning utan att bygga utfart i nordöst mot Sidenvägen. Denna utfart avstyrker föreningen då det automatiskt kommer att medföra en kraftig trafikökning längs Sidenvägen och genom Noltorp, särskilt om den planerade förlängningen av Mjörngatan sker.
- Borttagandet av parkeringen nere vid Tallhyddan är önskvärd, och det behövs absolut ingen kompensation i form av gångväg genom skogen. Omvägen via befintlig gångväg är ett fåtal meter. Även planerandet av parkeringsplatser i anslutning till stadens trädgård avstyrks. Det finns inom området en stor och en liten parkeringsplats med i normalfallet gott om platser. Det är däremot viktigt att det finns ett antal handikapplatser i enlighet med förslaget.
- Den stora cykelparkeringen i anslutning till skola-aktivitetsbyggnader bör ges en sådan utformning att den verkligen utnyttjas på rätt sätt. Möjligheter till ordentlig fastlåsning är mycket bra. Någon form av mindre cykelparkering bör även kunna ordnas nere vid Tallhyddan-Mjörn.

- Nuvarande kollektiva busstrafik bör endast angöra hållplatsen vid Nohagaskolan.
- Det är viktigt att där så är möjligt underlag för parkering och liknande ytor får en beläggning som möjliggör lokal infiltration av dagvatten. Man bör inte slentrianmässigt som i fallet kritpipsparkeringen ändå i sista ändan hårdgöra ytan.

MKB

- Att trafik och ev. framtida utbyggnad relaterad till Reningsverket kanske inte utgör någon betydande miljöpåverkan är väl sannolikt då detta kommer att ske i samråd med länsstyrelsen
- Ett framtida Nohagaområde i enlighet med planerna innebär kraftigt ökad besöksfrekvens och därmed en proportionerlig ökning av trafiken. Att denna ökade trafik inte skulle utgöra någon betydande miljöpåverkan tycker föreningen är ett underligt ställningstagande då trafiken i dagsläget är en stor källa till olika utsläpp som påverkar miljön. För att motverka detta behövs en policy med kraftigt ökade insatser för att få alingsåsarna att realisera Alingsås som den nära gång- och cykelstaden.

Synpunkter om ljussättning och därav avhängig trygghet är viktiga för utnyttjandet av parkområdet. Det är dock viktigt att i sammanhanget beakta att det i huvudsak är ett område med naturkaraktär, så belysningar måste anpassas därefter. Trafiken är en annan viktig faktor för tryggheten. De anpassningar som föreslås kommer kanske att förbättra situationen, men ett ökat nyttjande innebär sannolikt en ökad trafik. Detta behöver kanske hanteras specifikt genom att inte utan vidare bygga ut antal parkeringsplatser m.m. Alingsåsarna i gemen når parken utan bil.

Föreningen vill avslutningsvis framhålla att vi anser det vara värdefullt att redan i nästa skede av planarbetet försöka skapa en mer detaljerad bild av vad som kommer att ske inom de olika avsnitten inom parken. Kanske ska man också överväga en mer utförlig information om parken, dess innehåll och vad som kan göras inom området i anslutning till den nya porten vid platsen utanför Sim- och Sporthallen.

Alingsås Naturskyddsförening,

Ingvar Andersson, ordf.